

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור

בתנאים מאישור הסדר כובל

הסכם בין חוליות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ ושא.ל ציוד טכני בע"מ

1. פתח דבר

ביום 4 במאי 2003 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"), להסכם בין חוליות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ (להלן: "**חוליות**") לבין שא.ל ציוד טכני בע"מ (להלן: "**שא.ל**"). ההסכם עניינו שיתוף פעולה ביבוא ובקידום מכירות של מוצרי צנרת ביתית להובלת מים חמים וקרים העשויים מ-POLY PROPYLENE RANDUM (להלן: "**מוצרי ה-PPR**") באמצעות חברה משותפת, אשר תמכור את המוצרים לצדדים לצורך שיווקם והפצתם.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור. כן שוכנעתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי לנכון לפטור את ההסדר, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בכפוף לתנאים המנויים בסיפא להחלטתי, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים להסכם

שא.ל היא חברה פרטית בבעלות ה"ה ניר אלקלעי, מאיר דאהן ושרון ויסמן, העוסקת ביבוא ומכירה בסיטונאות של מוצרי אינסטלציה שונים. כ-25% מהכנסותיה של שא.ל מקורם בשיווק צינורות ביוב שפכים ומים.

בתחום הצינורות - שא.ל מייבאת צינורות לשפכים, וכן משווקת צינורות לשפכים, לביוב ולמים אותם היא רוכשת מיצרנים שונים בארץ, כגון פלסים, שער גולן, מצרפלס וכן חוליות.

חוליות, היא חברה פרטית בבעלות קיבוץ שדה נחמיה וקיבוץ כפר גלעדי, העוסקת בייצור ושיווק צנרת שפכים וביוב וכן בריהוט וציוד אחסון משרדי (תיקיות, מגירות וכדו'). כ-60% מהכנסותיה של חוליות מקורם בייצור ושיווק צינורות ביוב שפכים ומים.

בתחום צנרת המים הביתית חוליות כמעט ואינה פעילה. לאחרונה החלה חוליות לייבא מוצרי צנרת מים ביתית מ-PPR, ואולם עסקינן ביבוא בהיקפים זניחים בלבד.

רשות ההגבלים העסקיים

- 2 -

3. ההסכם והכבילות בו

הבקשה שבפני עניינה ברצון של המבקשות להקים מיזם משותף בדמות חברה משותפת שיעסוק ביבוא מוצרי PPR מגרמניה ובקידום המכירות של מוצרי ה-PPR בארץ, המהווים מוצר חדש בשוק הישראלי, תוך נסיון להחדירם לשוק.

על פי ההסכם, החברה המשותפת תעסוק רק בייבוא ובקידום מכירות מוצרי ה-PPR, ואילו השיווק וההפצה יעשו ע"י כל אחד מהצדדים בנפרד.

על פי הצהרות הצדדים מטרת החברה המשותפת היא כפולה: הטבת תנאי הרכישה מהיצרן בחו"ל, וחלוקת נטל החדרת המוצר (קידום המכירות), החדרה הכרוכה, על פי הנטען, במשאבים נכבדים ביחס להיקף המכירות הצפוי. לטענת הצדדים, ככלל, הם משווקים את מוצריהם לחוליות שונות בשרשרת השיווק – ש.א.ל. משווקת, ככלל, ללקוחות סופיים, ואילו חוליות, ככלל, משווקות לסיטונאים. לטענת הצדדים, שיתוף הפעולה ביניהם יאפשר להם להגיע בקלות רבה יותר ללקוחות במגזרים שונים, באמצעות לקוחותיהם הקיימים, וכך להקל על החדרת המוצר לשוק.

ההסכם שהונח בפני כולל שלוש כבילות הנלוות לשיתוף הפעולה:

א. **הפצה בלעדית** - סעיף 3.9 להסכם קובע כי החברה, פרי המיזם המשותף, תעניק זכות שיווק והפצה בלעדית, של מוצרי ה-PPR שייובאו על ידה לצדדים, באופן שכל צד ימכור וישווק את מוצרי ה-PPR ללקוחותיו, וזאת בתמורה לתמלוגים שנקבעו בהסכם כנגזרים מרווחי מכירות ה-PPR על ידי כל אחד מהצדדים.

ב. **אי תחרות** - סעיף 9 להסכם קובע כי ש.א.ל. וחוליות מתחייבות כל אחת, שלא לעסוק ביבוא מוצרי PPR ובקידום מכירות שלהם במהלך כל תקופת היותם בעלי מניות בחברה המשותפת וכן במהלך שישה חודשים לאחר מכן, אלא אם תפורק החברה או תופסק פעילותה בהסכמת הצדדים שאז תפוג תניית אי התחרות במועד הפירוק / הפסקת הפעילות, על פי המוקדם.

ג. **התחייבות להעברת מידע** - בסעיף 4.11 להסכם מתחייבים הצדדים, כחלק משיתוף הפעולה, למסור זה לזה, דווח שלם, מלא ומייד על כל עניין שבטיפולם או בידעתם, הקשור או הנוגע לחברה, וכן לגבי עניינים אחרים הנוגעים לחברה המשותפת ו/או העלולים להתחרות בעסקיה.

תוקפו של ההסכם בין הצדדים איננו מוגבל בזמן.

על פי המפורט בבקשת הפטור, אין במיזם המשותף כדי להגביל את מי הצדדים לעסוק במכירה, בשיווק או בהפצה של מוצרים מתחרים במוצרי ה-PPR.

רשות ההגבלים העסקיים

- 3 -

4. השפעת ההסכם על התחרות:

הקמת החברה המשותפת - שיתוף פעולה בין מתחרים

מישור הפגיעה בתחרות בעניינו ממוקם בשני רבדים: האחד, הפחתת התחרות בפועל בין הצדדים למיזם - היכן שזו קיימת; השני, הפחתת התחרות הפוטנציאלית בין הצדדים למיזם – היכן שאלה אינם מתחרים ביניהם.

על פי המידע שבפני, בתחום בו נערך המיזם, אין הצדדים מתחרים תחרות ממשית. על כן, במקרה זה חשיבות רבה למישור התחרות הפוטנציאלית ביניהם, בפרט כאשר מדובר בתחום בו קיימת תחליפיות היצע וכאשר כל שחקן מעוניין להציע מגוון של מוצרים, בבחינת One Stop Shop.

במקרה שלפני, קיימים מספר שיקולים המקטינים באופן משמעותי את החשש מפני פגיעה משמעותית בתחרות. ראשית, כאמור, חוליות איננה מתחרה של ממש בתחום צנרת המים הביתית, שכן מכירותיה בתחום זה היו בהיקפים זניחים ביותר; שנית, המיזם המשותף צפוי להיות חלק קטן בלבד, לא יותר מ-7%, מסך הכנסות כל אחת מהחברות; שלישית, עסקינן בהחדרת מוצר חדש לשוק, מוצר שמכירותיו בישראל כיום הן בהיקפים שוליים בלבד; יתרה מכך, בתחום נשוא שיתוף הפעולה, מוצרי צנרת מים ביתית, נתח השוק של הצדדים, אשר, כאמור, מתבסס בעיקרו על מכירותיה של ש.א.ל בתחום זה, נמוך מ-10%; בתחומים הנוספים בהם פעילים שני הצדדים, צנרת השפכים והביוב, ואשר לגביהם לא נתבקש שיתוף פעולה, קיימים מספר מתחרים נוספים, בעלי נתחי שוק משמעותיים.

בנוסף, אציין כי שתי החברות הבהירו בבקשת הפטור כי שיתוף הפעולה ביניהן מוגבל לתחום יבוא וקידום מכירות של מוצרי PPR בלבד. כן הבהירו כי לא הגבילו עצמן מלהתחרות בחברה המשותפת, על ידי מכירת מוצרים תחליפיים למוצרי ה-PPR. יתרה מכך, ש.א.ל, אשר כבר כיום משווקת ומפיצה מוצרים תחליפיים לצנרת ה-PPR, הצהירה כי אין בכוונתה לחדול מכך. מיותר לציין כי כל שיתוף פעולה בין הצדדים לחברה המשותפת החורג מיבוא וקידום מכירות של מוצרי PPR אינו חלק מבקשת הפטור ולפיכך אינו פטור מכוח החלטתי זו.

הפצה בלעדית לצדדים

במסגרת ההסדר מתחייב המיזם להפיץ באופן בלעדי את מוצרי ה-PPR לש.א.ל ולחוליות. לאור העובדה כי הצדדים הם אלו אשר משקיעים מכספם על מנת להחדיר את המוצרים לשוק הישראלי, נראה כי כבילה זו נחוצה למימוש עיקר ההסדר. בנוסף, בהתחשב בנתונים דלעיל, אינני סבור, כי כבילה זו צפויה להגביל את התחרות בחלק ניכר מהשוקים הרלוונטיים.

רשות ההגבלים העסקיים

- 4 -

אי תחרות במיזם המשותף

שיתוף פעולה בין צדדים עשוי להיפגם אם צד ייטה שלא לחשוף את מלוא המידע המצוי באמתחתו ואת רעיונותיו לפיתוח, מחשש כי זמן קצר לאחר מכן יעשה הצד האחר שימוש באלה כדי להתחרות בו. על כן, מדיניות נהוגה ברשות ההגבלים העסקיים זה מכבר, היא כי כל עוד ניתן ללמוד על קיומם של יחסי שותפות בין צדדים (אשר קיבלו כשלעצמם את האישורים הנדרשים בדין), יש מקום לשקול התרת תניית אי-תחרות ביניהם. הגיון זה נכון הוא גם ביחס לתניית אי-תחרות מוגבלת בהיקפה לאחר פרוק יחסי השותפות¹.

בענייננו מבקשים הצדדים לקבוע, כי תניית אי התחרות תחול במהלך כל תקופת היותם בעלי מניות בחברה המשותפת וכן במהלך שישה חודשים לאחר מכן, אלא אם כן תפסיק החברה המשותפת את פעילותה, שאז ניתן יהא להתחרות מיד.

אחזקה כלשהי, בלא תלות בהיקפה, בזכויות בחברה, אינה מלמדת על יחסי שותפות אמיתיים. על כן, איני רואה לנכון לפטור את תניית אי התחרות כפי שנתבקשה על ידי הצדדים. עם זאת, כאמור, תניית אי תחרות בהיקף מצומצם יותר, כאמור בסיפא להחלטתי זו, היקף ממנו ניתן ללמוד על יחסי שותפות המצדיקים תניית אי תחרות, נתפסת כנחוצה למימוש עיקר ההסכם.

התחייבות להעברת מידע

כאמור, התחייבו הצדדים להעביר ביניהם כל מידע הקשור לחברה המשותפת. ככל שעסקינן במידע הנוגע ישירות לתחום שיתוף הפעולה, נראה כי כבילה זו הינה חלק מתניית אי התחרות שלקחו על עצמם הצדדים, ואשר מצאתי לנכון לפטור, בתנאים, כמפורט להלן.

עם זאת, היות שהצדדים הבהירו כי אי התחרות ביניהם לא תגביל אותם במכירת מוצרים תחליפיים למוצרי ה-PPR, נראה כי התחייבותם להעברת המידע, כפי שנוסחה על ידי הצדדים, רחבה מהנחוץ למימוש עיקר ההסדר. כבילה זו כוללת בחובה גם התחייבות למסירת מידע לגבי מוצרים העלולים להתחרות במוצרי ה-PPR, מוצרים בהם צפויים הם, על פי מצגיהם, לפעול בצורה עצמאית. אשר על כן, הנני מוצא לפטור תנייה זו באופן מוגבל בלבד, כמפורט בסיפא להחלטתי זו.

¹ ראה לעניין זה החלטה בדבר מתן פטור מהסדר כובל בין Nechushtan Investment Company Ltd. לבין Carrier Hvacr Investment B.V.; 2001 הגבלים עסקיים 3011358.

רשות ההגבלים העסקיים

- 5 -

5. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש בכפוף לתנאים הבאים:

1. שיתוף הפעולה בין הצדדים יוגבל לייבוא וקידום מכירות מוצרי צנרת ביתית להובלת מים חמים וקרים המיוצרים מ-POLY PROPYLENE RANDUM (להלן: **"תחום המיזם המשותף"**) בלבד.

2. בין הצדדים לא יועבר מידע שאינו נוגע ישירות לתחום המיזם המשותף.

3. התחייבות הצדדים שלא לעסוק בתחום המיזם המשותף לא תעלה על שישה חודשים מהמועד בו פחת חלקו של צד בחברה המשותפת מעשרים אחוזים, או מהיום שבו פגה זכותו של צד למנות דירקטור בחברה המשותפת, לפי המוקדם.

תוקפו של פטור זה חמש שנים מהיום.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרום

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ט באב תשס"ג

17 באוגוסט 2003